

Publiek van de Zomerjazzfietstour werd getraakteerd op bijzondere concerten op unieke locaties.

TEKST **Mischa Andriessen**

Heerlijk inspanssen voor lastige muziek

Onbekend terrein verkennen, daarmee heb je het wezen van de meer experimentele jazz en geïmproviseerde muziek wel te pakken. De jaarlijkse Zomerjazzfietstour geeft dat principe extra betekenis door musici en publiek samen te brengen op plekken waar velen nog nooit zijn geweest.

Liefst per fiets, al is dat niet verplicht, leggen de bezoekers een van vijf uitgestippelde routes af of gaan hun eigen weg. De concerten vinden voornamelijk plaats in boerenschuren en oude kerken. Stuk voor stuk zijn het opmerkelijke locaties die meer opleveren dan een idyllisch plaatje. Van de toeschouwers wordt om te beginnen letterlijk inspanning verwacht. De fietsreis ernaartoe, het plaatsnemen op een hooibaal of gammele stoel, het luisteren naar over het algemeen niet de makkelijkste muziek.

Op de muzikanten hebben deze uitzonderlijke speelplekken nog meer invloed. Een publiek dat uit zijn comfortzone is, een accommodatie die de aandacht trekt en die ook dwingende akoestische eigenschappen heeft. Een nadrukkelijke galm bijvoorbeeld. Veel concerten vinden daarom vrijwel zonder elektrische versterking plaats, wat de intimiteit van de optredens in belangrijke mate vergroot. De locaties ontlokken ook vrijwel automatisch een respons. De musici moeten zich meer dan in normale concertzalen verhouden tot de ruimte. Dat levert soms prachtige momenten op. Klarinettist Joachim Badenhorst verwerkte in een solo knap het gehuil van een kind.

Toegegeven, een enkele keer wordt de heerlijke omgeving van het Groningse Reitdiepdal een serieuze concurrent van de muziek. Wie zijn fiets parkeert in een boomgaard vol vlinders en een lokaal bier of zelfgebakken taart kan kopen, komt in de verleiding om even lekker in het gras te gaan liggen.

Het fijne van het festival is dat er ruimschoots gelegenheid voor zo'n lummelpauze is. Toch zijn de meeste acts zo bijzonder dat de bezoeker de tocht van harte voortzet. Al bij het eerste concert van Three Horns and a Bass, een project van saxofonist Paul van Kemenade viel alles op zijn plek. Op een tijdstip waarop normaal een kerkdienst zou plaatshebben, luisterde het publiek in de propvolle kerk van Adorp naar weelderige melodieën die in de verte aan gospel deden denken.

De Amerikaanse pianist Matthew Shipp speelde ingenieus met de verwachtingspatronen van de luisteraar. Melodieën en structuren werden vrijwel nadat ze waren ingezet weer afgebroken om dan later in een langgerekte improvisatie terug te keren.

In de gekozen route zaten opvallend veel bas-klarinetten, de grommende Ziv Taubenfeld van de sterke Groningse band Kuhn Fu, de eigenzinnige lyricus Joachim Badenhorst en de virtueuze Joris Roelofs die verraste met stukken van de veertiende-eeuwse componist Guillaume de Macchaut.

Het mooiste stuk werd gespeeld in de licht vervallen maar prachtige kerk van Oostum. Daar vonden de Amerikaanse slagwerker Gerry Hemingway en de Zwitserse trombonist Samuel Blaser elkaar in een enerverende improvisatie die begon met een belletje en eindigde met een diepe ademtocht. Het kleine werd in dat dertiende-eeuwse kerkje groots.

★★★★★

Zomerjazzfietstour, 29 augustus 2015, Reitdiepdal Groningen



Angelo Verploegen van Three Horns and a Bass



Kuhn Fu treedt op in een Heksumse schuur.

Heel soms wordt de heerlijke omgeving een serieuze concurrent van de muziek